

Ägardirektiv för Kommuninvest i Sverige AB

Detta direktiv har fastställts på Kommuninvests stämmor den 15 april 2021.

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

Ägardirektiv för Kommuninvest i Sverige AB

1. Inledning

I detta ägardirektiv formuleras ramarna för den verksamhet som Kommuninvest Ekonomisk förening – nedan kallad ”Föreningen” uppdragit åt styrelsen i sitt helägda dotterbolag Kommuninvest i Sverige AB – nedan kallat ”Bolaget” att ansvara för.

Föreningens styrelse ansvarar för att ett förslag till ägardirektiv utarbetas varje år. Som ett led i beredningen av direktivförslaget ges bolagets styrelse tillfälle att yttra sig över förslaget.

Förslaget presenteras och diskuteras vid de årliga medlemssamråden och föreläggs - efter föreningsstyrelsens slutbearbetning - föreningsstämman som fastställer det och uppdrar till föreningens representant vid den ordinarie årsstämman i Bolaget att besluta att det fastställda direktivet ska tillämpas i bolaget.

Direktivet omfattar även den verksamhet som Bolaget bedriver inom ramen för företag som Bolaget kontrollerar.

Utöver den reglering som ägardirektivet utgör, finns en rad lagar, förordningar m.m. som riksdagen eller olika myndigheter fastställt för finansiell verksamhet och som Bolaget har att verka inom. Direktivets riktlinjer avser att reglera vissa områden där samhället inte tillhandahåller handlingsregler eller att - inom ramen för externa normer - precisera hur verksamheten i Kommuninvest ska ordnas. Referenser till de externa reglerna görs endast undantagsvis för att förenkla direktivtexten eller för att definiera begrepp.

2. Uppdrag

Kommuninvests roll som samhällsnyttig kommungäld beskrivs i den av Föreningen fastställda¹ visionen och verksamhetsidé. Bolaget ska inom koncernen verka för att visionen och verksamhetsidé förverkligas.

Bolaget ska regelbundet låta utvärdera hur nöjda kunderna är med verksamheten.

Bolaget ska beakta ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i hela sin verksamhet, både vad gäller direkt och indirekt påverkan. I detta ingår att beakta de Globala målen för hållbar utveckling (Agenda 2030) samt att erbjuda tjänster och produkter som möter medlemmars och kunders behov i detta avseende.

¹ Föreningsstämman 2013-04-18 fastställde en gemensam vision och verksamhetsidé för föreningen och föreningens företag.

3. Bolagets service till föreningen

Bolaget ska tillhandahålla Föreningen följande tjänster:

- stöd till föreningens sekreterare
- framtagande av beslutsunderlag,
- medlemsrekrytering, beredning av ansökningar och uppföljning i medlemsfrågor,
- ekonomisk redovisning och administration i övrigt,
- handha föreningens likvida medel², motta betalningar för föreningens räkning och ombesörja att de utbetalningar som beordras av föreningen verkställs,
- bereda föreningsstyrelsens ställningstaganden i arbetet med att förbättra de allmänna villkoren för den kommunala sektorns finansieringsverksamhet,
- produktion av medlemstidningen Dialog och koordinering och arrangerande av föreningens evenemang,
- utarbeta, upprätthålla och uppdatera en plan för återhämtning av koncernens/företagsgruppens finansiella ställning efter det att en tänkt kraftig försämring inträffat,
- ha kontroll över och ansvara för att såväl Bolaget som Föreningen uppfyller kraven i direktiven avseende GDPR,
- personella resurser för framtagande av underlag, statistisk bearbetning, spridning av resultat och andra nödvändiga åtgärder för att föreningen ska klara de kunskapsområden som beskrivs i avsnitt 10.3.1.

4. Ekonomiskt resultat

Bolagets operativa resultat ska vara positivt.

Bolagets operativa resultat ska täcka föreningens verksamhetskostnad i den mån föreningens egna intäkter inte förslår samt ge möjlighet till förräntning av medlemmarnas insatskapital.

Det resultatkrav som anges ovan ska i allt väsentligt uppnås genom en tillräcklig marginal i den ordinarie utlåningsverksamheten samt genom god kostnadskontroll.

5. Kapitalkrav

Föreningen har huvudansvaret för kapitaluppbyggnaden i koncernen och att såväl interna som lagstadgade kapitalkrav kan uppnås.

Bolaget ska ha ett kapitalmål som säkerställer att såväl interna samt lagstadgade kapitalkrav uppfylls.

6. Kreditgivning

² I avräkning på bolagets konton eller placerat i sådana instrument och volymer som är tillåtna för bolaget.

6.1 Förmåga att försörja sektorn med krediter

Bolaget ska söka säkerställa att medlemmarnas behov av finansiering kan tillgodoses. Bolagets likviditetsreserver ska anpassas till detta. I avsnitt 7 anges en miniminivå för likviditeten.

6.2 Kreditprövning vid utlåning

Utgångspunkten är att Bolaget ska bevilja medlemmarna och deras företag deras normala behov av krediter.

Kreditgivningen ska ske inom ramen för den kommunala kompetensen. Låneändamål som beslutats av fullmäktigeförsamling ska anses vara kompetensenlig och sund.

Utlåning ska ske inom ramen för en av bolaget fastställd koncernlimit. Den ska omfatta medlemmen och de företag som kontrolleras och garanteras av medlemmen.

Bolaget ska ha en modell för analys av medlemmarnas och företagens finansiella situation och en policy för kreditgivning. De ska baseras på grundprincipen att en exponering mot en svensk kommun ges samma riskvikt som en exponering mot svenska staten.

Modellen och policyn ska baseras på de riktlinjer som beskrivs i bilaga till detta direktiv. När Bolagets styrelse beslutar om ändringar i modellen eller policyn ska detta rapporteras i enlighet med avsnitt 11.

6.3 Villkor i utlåningsverksamheten

Utgångspunkten är att bolaget vid varje tidpunkt ska erbjuda kunderna lån till likvärdiga villkor. Prissättningen får differentieras när så är motiverat ur marknadssynpunkt samt om utlåningen avser tydligt definierade hållbara ändamål eller beror på skillnader i bolagets kostnader för olika lån.

7. Risker

7.1 Grundläggande syn på risk

Bolaget får inte bedriva sådana verksamheter som innebär att risknivån överstiger vad som hade varit tillåtet risktagande för en medlem enligt kommunallagen.

Bolagets risker ska vara små och får inte i något fall vara större än nödvändigt för att uppnå syftet med verksamheten och tillämpningen av dessa ägardirektiv. Den totala risknivån får inte äventyra Bolagets finansiella situation.

7.2 Total risknivå i Bolaget

I den IKLU-rapport (Intern kapital-och likviditetsutvärdering) som fastställs av Föreningen för Kommuninvestkoncernen och därefter prövats av Finansinspektionen, anges en beräknad total risknivå för vart och ett av åren under den aktuella planperioden.

Verksamhetsförändringar som innebär en väsentlig ökning av Bolagets kapital- eller likviditetsbehov och som inte omfattas av den senaste IKLU-rapporten får ej genomföras inom Bolaget utan föreningsstyrelsens godkännande.

Befaras kapital- eller likviditetsbehovet öka på grund av ändrad lagstiftning eller annan orsak som Bolaget inte råder över, ska detta rapporteras i enlighet med avsnitt 11.

7.3 Specifikt om enskilda riskområden

7.3.1 *Kreditrisk*

Bolaget ska ha en modell för analys av motparter. Bolagets styrelse ska fastställa vilka motparter som är tillåtna att ingå avtal med och vilka limiter som ska gälla för dessa.

Ändras kreditrisken för en befintlig motpart, så att den inte längre är godkänd för nya avtal, ska rapportering ske enligt avsnitt 11.

7.3.2 *Likviditetsrisk*

Bolagets styrelse ska årligen pröva och fastställa hur stor likviditet som erfordras i verksamheten. Bolaget ska ha en likviditetsberedskap som gör det möjligt att tillgodose medlemmarnas behov av finansiering, även under perioder av likviditetspåverkande stress.

8. **Riktlinjer för löner och ersättningar**

8.1 Löner

Bolaget ska ha en dokumenterad lönepolicy omfattande alla anställda i Bolaget, förutom VD, vice VD och övriga medlemmar i verkställande ledningen. Bolaget ska tillämpa marknadsmässiga löner, dock inte vara löneledande.

Löneersättningen ska bestå av fast lön och ha sin grund i utförda prestationer med beaktande av verksamhetens utveckling och finansiella mål.

8.2 Riktlinjer för ersättning till verkställande direktören m.fl.

Bolagets styrelse ska inom ramen för ”Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för VD, vice VD och övriga medlemmar i verkställande ledningen” som framgår av bilaga till detta direktiv, besluta om ersättningar och övriga anställningsvillkor för dessa befattningshavare.

Vad gäller anställning och entledigande av VD och vice VD ska Bolagets styrelse samråda med Föreningens styrelse innan Bolaget beslutar i ärendet.

9. Etiska riktlinjer

9.1 Hållbarhet

Bolaget ska bidra till en hållbar utveckling av samhället genom att minska den egna miljöbelastningen. Ambitionen gäller både direkt miljöbelastning från den egna verksamheten och indirekt miljöbelastning vid finansiering, placering och kreditgivning. Utgångspunkten för miljöarbetet är dels de Globala målen för hållbar utveckling (Agenda 2030) dels FN:s miljöprogram för finansiella institutioner³.

9.2 Representation mm

Bolaget ska följa Kommuninvests Policy för representation som fastställts av föreningsstyrelsen.

Vid extern representation ska Bolaget agera i enlighet med den praxis som gäller på den aktuella marknaden eller i det aktuella landet.

Vad gäller intern representation ska Bolaget följa de regler och värderingar som gäller för kommunal representation samt ovan angivna policy.

Kostnader för resor, hotellvistelser m.m. ska präglas av måttfullhet och Bolaget ska välja de alternativ som är ändamålsenliga och förenliga med Kommuninvests ställning och anseende.

10. Övriga direktiv

10.1 Kod för bolagsstyrning etc.

Svensk kod för bolagsstyrning omfattar inte Bolaget. Särarten bedöms vara sådan att Koden och Principer för styrning av kommun och regionägda bolag inte heller ska tillämpas.

10.2 Ansvarsförsäkring i Bolaget m.fl. företag

Bolaget ska teckna och vidmakthålla en styrelse- och VD-ansvarsförsäkring som omfattar styrelseledamöter och vd i Bolaget, Föreningen, Kommuninvest fastighets AB samt i förekommande fall andra företag som kontrolleras av någon av de uppräknade enheterna. Försäkringsskyddet för angivna företag ska lägst uppgå till lägst 300 miljoner kronor.

10.3 Kunskap om finansieringsfrågor och utveckling av produkter och tjänster

10.3.1 Kunskap om kommunala finansieringsfrågor

Föreningen ansvarar för att regelbundet följa upp kommunsektorns investeringar, låneskuld och skuldförvaltning och ombesörja att kunskapen sprids till sektorns företrädare samt andra intressenter. Föreningen ska även samverka med akademiska

³ United Nations Environment Program Finance Initiative.

institutioner för att bidra till att bredda och fördjupa den akademiska forskningen rörande kommunala finansieringsfrågor.

10.3.2 *Utveckling av produkter och tjänster*

Bolaget äger självt besluta om inriktning och omfattning på produkt och tjänsteutveckling. För det fall Föreningen önskar initiera visst utvecklingsarbete anges detta i direktivet.

10.4 Särskilda uppdrag m.m. för visst år

Inget särskilt uppdrag för 2021.

10.5 Arkivmyndighet

Alla kommunägda företag ska ha en arkivmyndighet. Arkivmyndighet för Bolaget är den medlem i föreningen som medlemskommunerna och medlemsregionerna överenskommit genom beslut på föreningsstämma.

10.6 Ägardirektiv för dotterföretag mm

Bedriver Bolaget verksamhet inom ramen för företaget som Bolaget självt kontrollerar ska Bolaget tillse att ägardirektiv upprättas och fastställs för detta företag.

11. Rapportering

Bolagets styrelse rapporterar till Föreningens styrelse om väsentliga händelser i verksamheten samt om hur risker och ekonomi utvecklas.

Rapporteringen ska minst ha det innehåll och den periodicitet som Föreningens styrelse fastställer i en Rapportplan.

12. Internrevision

Det ska finnas en internrevisionsfunktion för Föreningen och Bolaget. Föreningen beslutar om vilken gemensam konsult som ska väljas. Respektive styrelse beslutar självständigt om revisionsplanering och andra uppdrag till internrevisor samt om utformning av rapportering och arbetsformer i övrig inom respektive företag. Kostnaderna för internrevisionsinsatserna i fördelas mellan företagen baserat på det nedlagda arbetet.

13. Särskild beslutsordning i vissa fall

Uppkommer fråga om att göra avsteg från dessa direktiv, förändra ägandet i eller bilda/avveckla dotterbolag eller intressebolag eller om Bolaget överväger att föra ut någon väsentlig del av verksamheten, eller lämna uppdrag att utföra sådan verksamhet, till annan utom Bolaget, ska samråd först ske med Föreningens styrelse som kan besluta att frågan ska hänskjutas för beslut till stämma i Bolaget.

Bilaga till ägardirektiv

Riktlinjer för analysmodell och policy för kreditgivning

Grundläggande synsätt

Analysmodellen och policyn för kreditgivning ska baseras på grundprincipen att en exponering mot en svensk kommun ges samma riskvikt som en exponering mot svenska staten.

Svenska kommuner upprätthåller av tradition principen om att vara en ansvarstagande ägare. Kommunägda företag som drabbats av tillfälliga ekonomiska problem eller som drivits inom områden som inte kan finansieras med försäljningsintäkter, erhåller regelmässigt löpande driftbidrag eller kapitaltillskott av olika slag. Vid Bolagets limitsättning för kommunkoncernen företag ska detta tillmätas stor betydelse i kombination med att kommuners egna goda kreditvärdighet som via borgensåtagande för de egna företagens lån överförs till företagen. Kreditrisken vid utlåning till ett kommunägt företag ska därför anses vara mycket låg.

Analysmodellen ska vila både på kvantitativa och kvalitativa grunder

Det finns inte någon enkel modell som alltid kan användas för att bedöma en medlem och gränserna för kreditgivningen till en medlem. Analysmodellen måste vila både på kvantitativa och kvalitativa grunder, där sedvanliga ekonomiska mått, kompletteras med annan information om kommunen och dess ledning för bästa möjliga helhetsbedömning,

Likabehandling och transparens

Kreditgivningen och limitsättningen ska bygga på en metod som är tydlig och transparent så att den garanterar likabehandling av medlemmarna.

Prövning av låneändamål, kompetensenlighet och sundhet

Utlåning till kommun eller kommunägt bolag ska anses kompetensenlig och sund om en medlems fullmäktigeförsamling

- godkänt låneändamålet när kommunen är låntagare
- godkänt ändamålet med borgen till eget företag som är låntagare,
- i enlighet med kommunallagen beretts tillfälle att ta ställning till bolags beslut av betydelse/vikt och som innebär att upplåning ska ske.

När Bolaget prövar om medlems företag kan kreditgodkännas, ska kommunallagens föreskrift om att fullmäktige ska fastställa att det kommunala ändamålet anses uppfyllt om fullmäktige fastställt bolagsordningens ändamål. Övrig prövning av rubricerade aspekter som kan behövas, sker enligt relevant lagstiftning eller myndighets föreskrift.

Utlåningslimiter och prövning av kredit

Styrelsen ska fastställa en utlåningslimit för varje kommunkoncern bestående av kommunen och dess företag.

Varje koncernlimit ska baseras på en normallimit som kan ökas eller minskas genom särskilt beslut. Beslut som innebär avsteg från normallimiten ska föregås av en särskild utredning. Metoden för särskilda utredningar ska läggas fast i en analysmodell.

Innan Bolaget beslutar att bevilja en kredit ska det enligt lag pröva kreditrisken.

Vid utlåning till en kommun prövas frågan om kreditrisk vid fastställandet av limit för kommunkoncernen, inte för varje enskild kredit. Utrymmet för kreditgivning avräknas från limiten då kredit beviljas. Utlåning till kommun sker utan säkerhet.

Vid utlåning till ett kommunägt företag prövas frågan om kreditrisk vid fastställandet av limit för kommunkoncernen, inte för varje enskild kredit. Utrymmet för kreditgivning avräknas från limiten då kredit beviljas. Utlåning till företag får endast ske mot borgen från ägarkommunen.

Kostnaden för ökad övervakning av medlemmar med ekonomiska problem etc.

Föränleder en medlems eller medlemmens företags ekonomiska utveckling att Bolaget beslutat om särskilda åtgärder för att följa upp eller stödja medlemmen i en fördjupad dialog, ska kostnaden för Bolagets åtgärder bäras av den berörda medlemmen.

Bilaga till ägardirektiv

Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för VD, vice VD och övriga medlemmar i verkställande ledningen

Dessa riktlinjer avser ersättning och andra anställningsvillkor för verkställande direktören (VD) och vice verkställande direktören (VVD) och övriga medlemmar i verkställande ledningen för Kommuninvest i Sverige AB, nedan kallat bolaget.

Dessa riktlinjer gäller för anställningsavtal som ingås efter det att riktlinjerna godkänts av årsstämman och för ändringar i befintliga avtal som görs därefter.

Principer för ersättningar och andra anställningsvillkor

Grundprincipen är att ersättningar och andra anställningsvillkor ska vara marknadsmässiga, bestå av enbart fast lön och baseras på den anställdes prestationer. I årsredovisningen ska anges totala ersättningar och förmåner.

Villkoren för ickemonetära förmåner, pension, uppsägning och avgångsvederlag

Medlemmarna i verkställande ledningen har rätt till sedvanliga ickemonetära förmåner och företagshälsovård i enlighet med bolagets policy.

VD har även rätt till förmånsbil.

Bolaget åtar sig att betala en premiebestämd pensionsförsäkringslösning för VD motsvarande 30 % av lönesumman. Övriga följer ITP-plan.

För VD och VVD är uppsägningstiden från bolagets sida sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida är VD och VVD berättigade till ett avgångsvederlag motsvarande 18 månader. Avgångsvederlag utgår inte om uppsägningen grundar sig på brott eller försummelse i tjänsteutövningen. Bolaget äger rätt att avräkna inkomster av tjänst jämte andra beräkningsbara förmåner som VD eller VVD uppbär från annan anställning eller näringsverksamhet under den tjugofyramånadersperiod som följer efter uppsägningen. Vid uppsägning från individens sida är uppsägningstiden sex månader.

För övriga medlemmar i verkställande ledning gäller reglerna om uppsägning i vid varje tid gällande kollektivavtal.

Styrelsens beslutsfattande om lön och andra anställningsvillkor

Bolagets styrelse ska besluta om lön och övriga villkor för VD, VVD och övriga medlemmar i verkställande ledningen.